

Nisi namjeravala ostati trudna? Nisi htjela, nisi očekivala?

Od trenutka kad si saznala da si trudna, nisi sigurna što učiniti? Tvoj prvi osjećaj nemira te ne vara. Ako nisi osjetila radost pri spoznaji da si trudna, što si to osjetila? Što god da je – osjećaje nemoj zanemariti i odbaciti. Nisi bez razloga nesigurna, daj si vremena i razmisli je li trudnoća ono što uistinu želiš ili te samo sram i strah priznati da ju želiš prekinuti? S mnogih strana će nasrnuti na tebe riječima da je pobačaj grijeh. Zahtijevat će da na svakog misliš, na nerođeno dijete, na njegovog oca, na tvoje roditelje, na to što će susjedi reći, što će mislit svećenik. Nitko ti neće pružiti trenutak mira i spokoja i savjetovati te da pomisliš na sebe, svoje zdravlje, mogućnosti i osjećaje. I samu ćeš sebe mučiti istim mislima, uvjeravat ćeš se da si loša osoba jer ne činiš ono što misliš da se od tebe očekuje. Nemoj se opterećivati time što drugi od tebe očekuju. Kao što te nitko nema pravo tjerati na prekid željene trudnoće, tako nitko nema pravo zahtijevati da zadržiš neželjenu trudnoću.

Mi ti savjetujemo: razmisli o sebi. Nema te čega biti sram, niti strah. Nisi sebična, nisi loša osoba ako razumno uzmeš u obzir okolnosti u kojima si zatrudnjela. Ako osjećaš da u ovim okolnostima ne možeš roditi dijete, ne želiš roditi dijete, bilo iz zdravstvenih razloga, ekonomskih razloga, situacije u obitelji ili šire, jednostavno rečeno iz tvojih vlastitih razloga, zato što znaš da će te trudnoća dodatno opteretiti, da nećeš imati snage odgajati dijete – tada to nemoj činiti. Ne moraš nikome objašnjavati, niti se pravdati. Znat ćeš kad je trenutak za rađanje, sad to očigledno nije. Nisi ni prva ni posljednja koja je donijela takvu odluku. To su činile i naše majke, bake i prabake i tisuću žena prije tebe, jer su znale ili osjećale da nisu ničiji stroj za rađanje. Odrasla si žena, misaono biće koje ima pravo odlučiti o svom tijelu, o svom životu. Uzmi si vremena kako bi razmislila i bila sigurna da je tvoja odluka najbolja odluka u trenutnim okolnostima.

Imaš li pitanja? Ne znaš što te očekuje u bolnici? Bojiš se zdravstvenih posljedica? Svakojake grozote si čula ili pročitala. Sumnjaj u tvrdnje koje te želi zaplašiti. Znaj da ti za lakšu odluku na raspolaganju stoje stručne informacije o načinu prekida trudnoće. Liječnice ili medicinsko osoblje će te posavjetovati. Ako ti treba netko od povjerenja s kim možeš o svemu popričati, tko te može pratiti na zahvat i biti ti podrška – tu smo mi, *hrabre sestre*.

Što kaže zakon?

Prema zakonu žene u Hrvatskoj imaju pravo samostalno odlučiti hoće li roditi ili neće te s kim, kada i koliko će djece imati. Pravo na izbor o rađanju djece uključuje i pravo na pobačaj („Zakon o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece“).

Sjećaš li se **prvog dana** kad si **posljednji put** dobila menstruaciju? Koliko je vremena prošlo od tog dana do danas? Dva, tri, četiri tjedna? Bitno je da znaš, od tog prvog dana tvoje posljednje menstruacije do posljednjeg dana desetog tjedna imaš pravo zahtijevati prekid trudnoće. Obrati se na vrijeme liječnici/liječniku od povjerenja.

Što kaže medicina?

Prekid trudnoće je medicinski zahvat. Postoje dva oblika prekida trudnoće: kirurški prekid trudnoće ili prekid trudnoće lijekovima. Oba načina su sigurna i učinkovita, s malo nuspojava, a komplikacije su rijetke. Pobačaj na zahtjev kod žena ne izaziva teške traume i psihičke poteškoće. Prema ozbiljnim stručnim studijama većina žena (95%) se ne kaje, nego i nakon nekoliko godina osjeća olakšanje. Također, siguran pobačaj ili više od jednog sigurnog pobačaja imaju manji rizik po zdravlje žene i njezinu mogućnost rađanja djece u budućnosti od spontanog pobačaja. Prema tvojim željama, ali i trenutnom zdravstvenom stanju ovisi koji način pobačaja će ti se preporučiti.

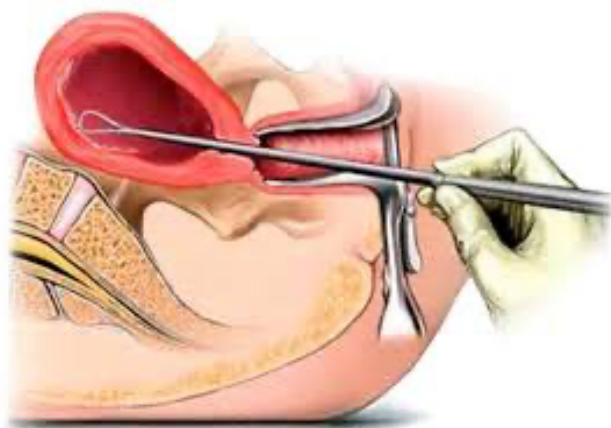
KIRURŠKI POBAČAJ (kiretaža i vakuumska aspiracija) obavlja se kirurškim instrumentima. Ako postupak prođe bez komplikacija moći ćeš isti dan napustiti ustanovu u kojoj je pobačaj obavljen.

Oblici anestezije koji se daju prilikom kirurškog pobačaja:

Lokalna anestezija ubrizgava se kroz vaginu u grlić maternice i kanal grlića maternice. Tijekom zahvata si pri svijesti. Mogu se pojaviti bolovi koji su slični menstrualnim grčevima i jaki kao za vrijeme menstruacije.

Opća anestezija se daje u venu i uobičajeno je kratkotrajna.

Prije anestezije razgovaraš s anesteziologom. Tijekom zahvata nisi pri svijesti, zahvat je bezbolan.

MEDIKAMENTOZNI POBAČAJ izvodi se lijekovima koji uzrokuju kontrakcije (grčenje) maternice i krvarenje, što može prouzrokovati bolove. Ovaj način prekida trudnoće odvija se četiri dana, a započinje prema uputama ginekologa i dalje se nastavlja u kućnim uvjetima. Nakon dva tjedna slijedi kontrolni pregled kod liječnice/liječnika. Kao kod spontanog pobačaja, tijelu ponekad treba nekoliko tjedana da u potpunosti izbací sva tkiva iz maternice. To je sasvim normalno.